

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IX.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1933.

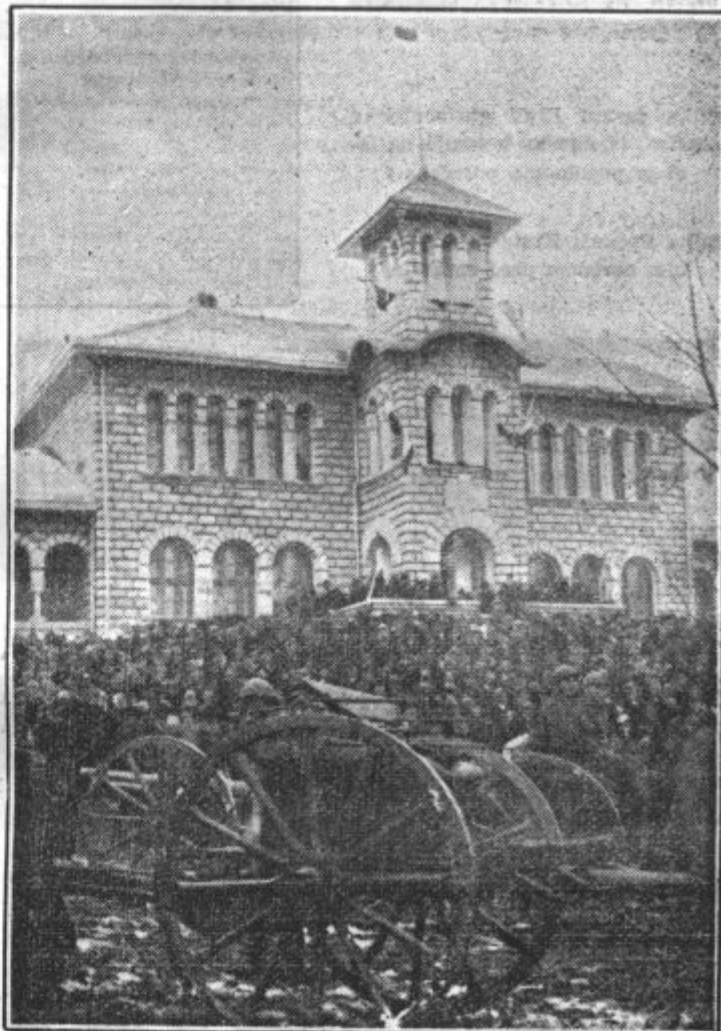
Štev. 8.

Nj. Vel. kralj pobornik prosvete

V Orašju, kjer je pred 300 leti ded Karadjordje Petrovič dvignil svoj rod k vstaji in s tem začel gigantsko borbo za osvoboditev Jugoslovenov iz pod tujega jarma, so preteklo sredo na najslavesnejši način otvorili novo, krasno šolo, ki je baš posvečena temu spominu. Najznamenitejšje obeležje je slavnosti dala osebna navzočnost Nj. V. kralja Aleksandra, ki je prišel med narod v spremstvu članov - vlade, na-

rodnega predstavništva in raznih odličnih mož, ter je v krasnem govoru povelečeval pomen vzgoje mladih rodov v duhu narodnega in državnega edinstva, ki smo ga pripravljani braniti vselej in proti slehernemu nasprotniku. O slavnosti priobčujemo dve sliki: na večji je nova šola in množica ob otvoritvi, na manjši pa Nj. Vel. kralj Aleksander v razgovoru s predstavniki naroda.

Prva 10 letnica smrti dr. Ivana Tavčarja

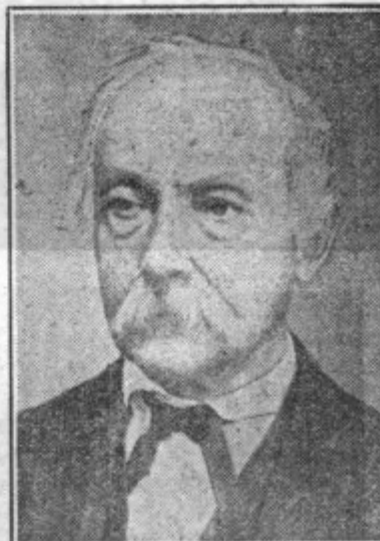

V nedeljo je preteklo deset let, odkar je za večno zatisnil svoje oči eden največjih in najzaslužnejših sinov, kar jih je rodila slovenska mati, g. dr. Ivan Tavčar, ustanovitelj Narodno napredne stranke, bivši državni poslanec, dolgoletni župan ljubljanski in slovenski pisatelj. Dr. Ivan Tavčar je pa danes mnogo večji in še mnogo višji kakor je bil tedaj. Iz statistike javnih knjižnic vemo, da je dr. Ivan Tavčar tisti slovenski pisatelj, ki ga ljudje najrajši berejo. Tako so stopili v ozadje vsi drugi naslovi, ostal je na prvem mestu pisatelj. Tudi kot politik je bil dr. Ivan Tavčar iz dna duše romantik in se je boril vedno pogumno in krepko kot vitez z viteškim orožjem in tudi z njim dosegel velikanske uspehe ter pripeljal naš narod do pravic in svobode. Ze na novo leto pred svojo smrtjo je dr. Ivan Tavčar za svoje novoletno voščilo v »Slovenskem Narodu« napisal prav za prav tudi svoj politični testament, ki še danes velja. In kakor je tedaj težko bolnemu junaku privrelo iz srca, tako tudi še danes njegov bronasti glas grmi iz groba ter kliče: »Oprite vendar svoja srca! Spominjajte se v vseh časih tistih dni, ko so nemške in avstrijske tolpe s pomočjo bolgarskega soseda plenile in morale po Srbiji! Spominjajte se dobe, ko je naš kralj s svojo junaško vojsko lazil čez albansko pogorje, kjer so jugosl. sinovi umirali

od glada, a vzlic temu niso obupavali. Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev se je rodila v teh junaških vrstah in kralj Peter jo je že nosil s seboj tiste dni, ko je stradal in trpel s svojimi junaki po albanskih sneženih vrhovih! Takrat se je rodila naša velika jugoslovenska domovina... Tisti, katerih kosti se belijo po albanskih pečinah, in tisti, ki so bolarsko izdajstvo plačali s svojim življenjem, se danes oglašajo iz svojih zapuščenih grobov in njihov glas se združuje v silno grmenje: Mi nočemo, da bi propadla država, kateri smo žrtvovali svoje življenje!

50-letnica smrti narodnega buditelja

Te dni smo obhajali 50-let smrti celjskega zdravnika dr. Stefana Kočevarja. Enako velik kakor človekoljuben zdravnik je bil Kočevar zaveden Jugosloven. Meseca junija 1848 se je sestav v Zagrebu Jelačićev sabor, ki je bil živa slika srbskohrvatske enotnosti. Srbski patriarh Rajačić je ustoličil Jelačića bana. Slovenci takrat nismo imeli skupnega narodnega zastopstva. Toda nacionalna mladina je odposlala v Zagreb dr. Stefana Kočevarja s pooblastilom graške »Slovenije« Iz njegovega govora v saboru citiramo značilni stavek: »Za sada političko sjedinjenje s vama blaše nemogoče, no narodni duh sveudilj jačji biva, i tim nam se i sve večja potreba nameče, s vama se sjediti, koji ste podpor jugoslavjanstva. Vi ste se sabrali na ovaj sabor, od koga zavisi obstanak trojedine kraljevine, bez koje ni Slovenija neima obstanka, neima budućnosti.« Kočevarjeve besede so našle velik odmev in sklenila se je adresa na cesarja, v kateri se zahteva poleg združitve Dalmacije s Hrvatsko in Slavonijo ter priključitve novo ustanovljene srbske vojvodine še to, da se »donja Štajerska, Koruška, Kranjska, Istra i Gorica... u bližnji savez sa ovimi kraljevinami metnu.« Jelačićev sabor je prvi oficijelni jugoslovenski forum. In prva jugoslovenska manifestacija na teh historičnih tleh je zvezana z imenom Stefana Kočevarja.

Razdejanje

po

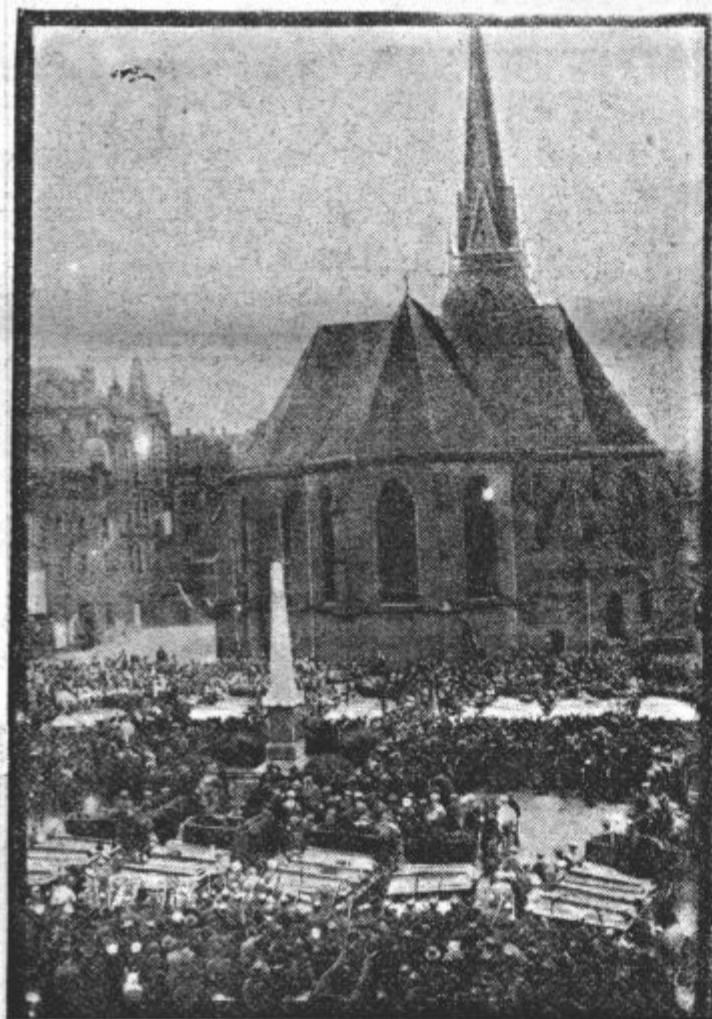
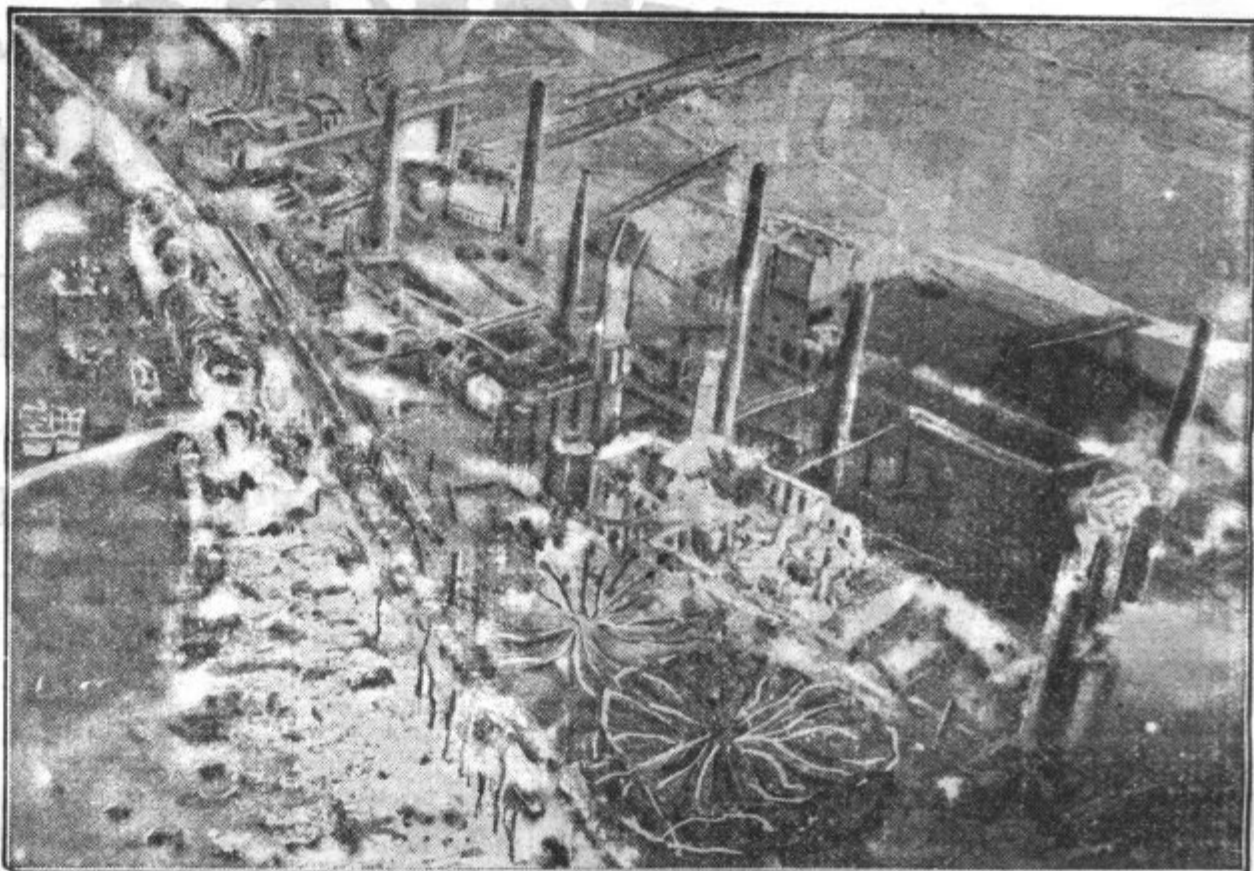
eksploziji

v

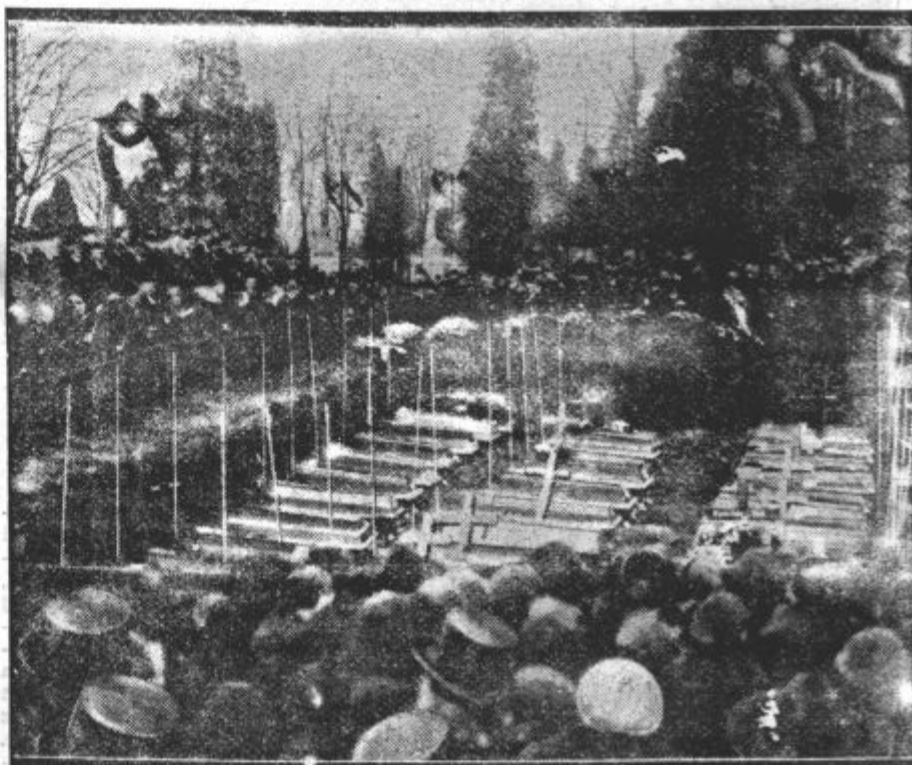
Neunkirchnu

Slika desno: Bivši gazometer z okolico. (Delavska kolonija na levi je popolnoma porušena.)

Slika Spodaj: Krste med pogrebnim obredom pred cerkvijo.

En sam grob za vse

Žrtve neunkirchenske katastrofe so položili v skupni grob ob ogromni navzočnosti desettisočev ljudstva.

Sliki spodaj: Reševalna dela po katastrofi. — Nobena hiša v Neunkirchnu ni ostala cela.

Muslimanska vstaja proti alvarškemu maharadži

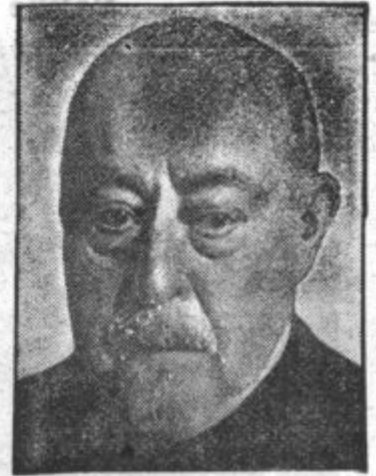
Slika desno:

V državi alvarškega maharadže v Indiji je izbruhnil upor zaradi visokih najemnin in davkov. Muslimani so se postavili po robu bramanskemu knezu, ki je zaradi tega spora pozval na pomoč angleško vojaštvo.

Takšen mož nam manjka

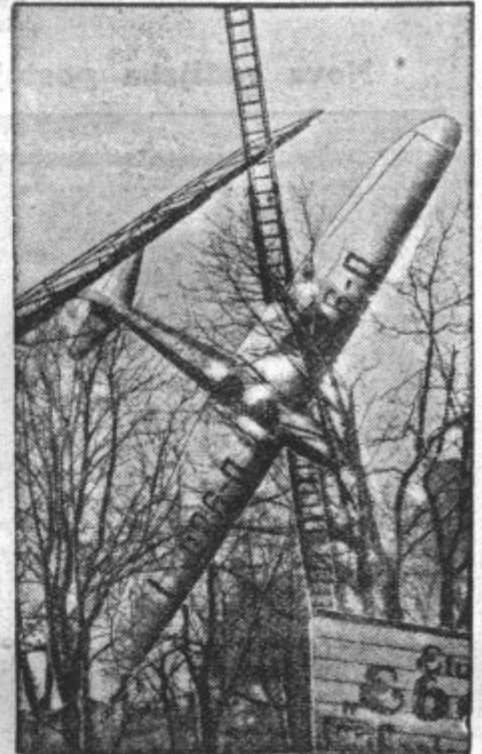
Bankir Karel Fürstenberg, ki je umrl te dni v Berlinu v 83. letu dobe, je bil redek vzor vestnega bančnika, ki je posloval vedno korektno in vodil Berlinsko trgovsko društvo po načelih, ki so ga tudi v najhujših časih obvarovala krize. Njegov zavod je izplačeval vloge vedno in vanj so imeli vsi polno zaupanje. Fürstenberg mu je stal na čelu celih 50 let.

Slika desno:

Letalo v drevesih

V Monakovem je padlo te dni neko sportno letalo med drevesne veje in v njih obviselo. Pilota sta imela redko srečo, da sta se rešila živa in zdrava.

Boksar ga ima na duši

Boksar Ernie Schaaf, ki ga je Carnera zboksal do smrti.

Pretekli petek sta se boksala v New Yorku boksarja Carnera in Schaaf, katerega je prvi premagal. Po borbi se je Schaaf onesvestil. Odnegli so ga v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da se mu je izlila kri v možgane. V bolnišnici so izvršili operacijo, med katero je bolnik umrl. Polcija je po obvestilu o Schaafovi smrti pregledala rokavice obeh boksarjev in je vložila proti Carneri ovadbo zaradi uboja. Carnero so že zaprli. Polcija poziva gledalce, ki so prisostvovali boksanju, naj se javijo kot prič, da jih bodo zaslišali sodniki.

Ponesrečen atentat na Roosevelta

Pretekli teden se je mudil novo izvoljeni predsednik Zedinjenih držav s čikaškim županom Čehom Čermakom v morskem kopališču Miami. Nenadno se je priril skozi navdušeno množico Italijan Zangara in oddal več strelov na Roosevelta, ki so pa zgrešili svoj cilj, pač pa je bil Čermak hudo nevarno ranjen in je upanje, da bo okreval. — Slikanam kaže atentatorja po napadu v pesteh policije.

Čikaški župan A. Čermak

Predsednik Franklin Roosevelt

Atentator Italijan Zangara

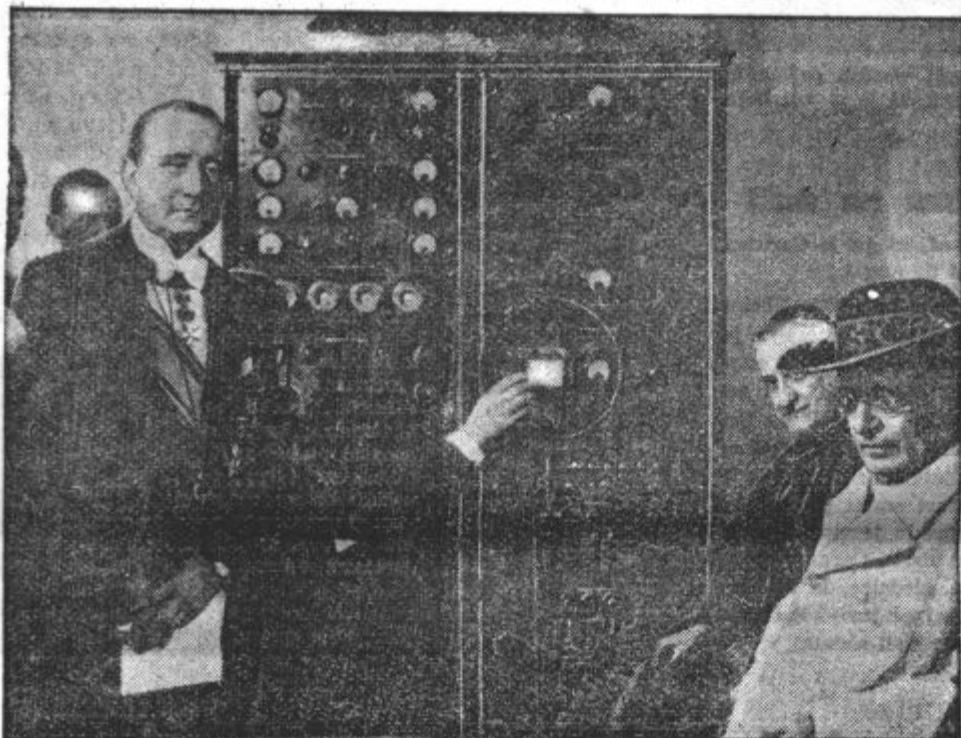
Velike poplave na Kitajskem

德安縣第一區被水冲塌房屋之三

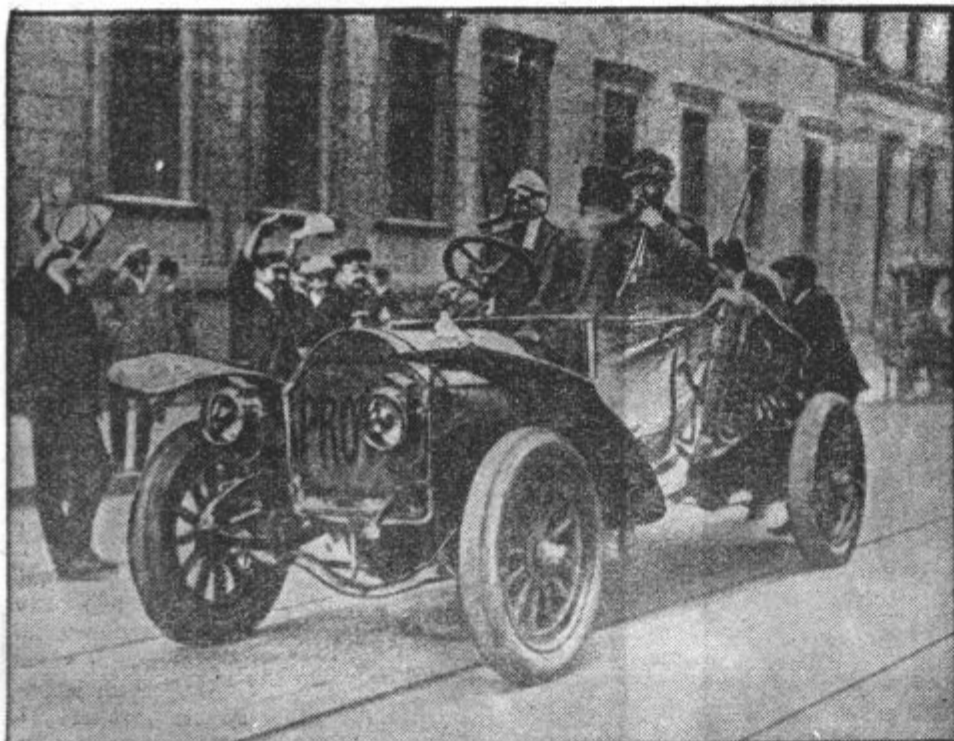
Rumena reka je v kitajski provinci Kansu prestopila bregove in poplavila pokrajino daleč naokoli.

Nova radijska postaja v Vatikanskem mestu

V Vatikanu so te dni otvorili novo oddajno postajo za kratke valove, katero je uredil izumitelj senator Marconi. Po tem oddajniku bo govoril papež svoje govore in znanila. Na sliki levo Marconi, na desni papež Pij XI.

Prva avtomobilska vožnja okoli sveta

Letos pred 25 leti ob temu času se je podalo v New Yorku 6 avtomobilov na vožnjo okoli sveta. Prevozili so najprej ameriško celino, nato so se vkrcali na ladje, ki so jih prepeljale čez Tih ocean, potem pa so nadaljevali vožnjo skozi Sibirijo, Rusijo, Nemčijo do Pariza.

Slika demor

Na Hima-lajo!

Angleški poročnik Baker, član angleške odprave, ki hoče z letalom preleteti najvišji vrh sveta. Udeleženci ekspedicije so opremljeni s posebno obleko in s aparati za kisik.

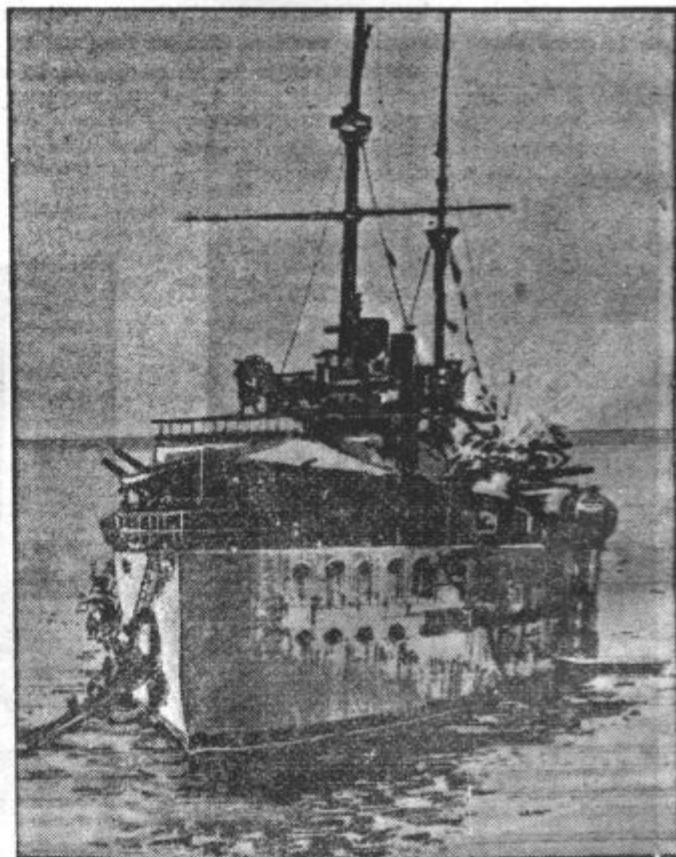

Stražnik in fotograf

Nemška policija v Berlinu je v zadnjem času opremila nekatere stražnike s fotografskimi aparati, s katerimi posnemajo posebno prizore pri nesrečah. Posnetki služijo pozneje pri razpravah kot dokazno gradivo.

Potem, ko je priletela bomba

Holandska križarka »Sedem Provinc« po eksploziji bombe, ki je pregnala upornike z ladje in izročila križarko v roke pooblaščenim mornarici.